EITEM AR YR AGENDA: 9

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU
PANEL GWEITHREDOL

28ain Gorffennaf 2008

DEDDF DYNLADDIAD CORFFOREDIG

Adroddiad gan Paul Claydon,
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Sicrwydd Gweithredol)

Diben yr Adroddiad

1. I roi gwybodaeth i Aelodau ar Ddeddf Dynladdiad a Lladdiad Corfforedig 2007.

Cyflwyniad

2. Ers yr achos troseddol oedd yn gysylltiedig â thrychineb yr Herald of Free Enterprise yn Zeebrugge yn 1987, cafwyd galw am ddeddfau newydd drosodd a throsodd i ddwyn collfarnau yn erbyn corfforaethau dro ar ôl tro. Er bod yr achos wedi cwympo, fe osododd gynsail i ddynladdiad corfforedig fod yn dderbyniadwy'n gyfreithiol yn y Llys.

3. Fe dderbyniodd y Ddeddf Dynladdiad a Lladdiad Corfforedig Gydsyniad Brenhinol ar 26ain Gorffennaf 2007. Daeth y Ddeddf i rym ar 6ed Ebrill 2008. Mae'r Ddeddf yn gwneud y ddarpariaeth ar gyfer trosedd newydd o Ddynladdiad Corfforedig (Lladdiad Corfforedig yn yr Alban).

4. Mynychodd y Cadeirydd a'r Dirprwy Brif Swyddog Tân Claydon seminar wybodaeth ar 18fed Ebrill 2008 oedd wedi ei noddi gan

Gymdeithas Llywodraeth Leol a'i gynnal gan Brifysgol Warwig i gynghori awdurdodau lleol ar strategaethau cydymffurfio parthed y Ddeddf hon.

Sail y Drosedd Newydd

5. Mae'r drosedd yn adeiladu ar agweddau allweddol y drosedd cyfraith gwlad bresennol o esgeulustod dybryd yn Lloegr, Cymru a Gogledd Iwerddon, ond yn gwneud corfforaethau, gan gynnwys awdurdodau lleol ac amrediad o gyrff y Goron, yn atebol am y ffordd mae gweithgareddau'r sefydliad yn cael eu rhedeg neu fel oeddynt yn cael eu rhedeg gan ei uwch reolwyr.

6. Mae'r drosedd yn cael ei chyflawni lle, mewn amgylchiadau penodol, fod gan y sefydliad ddyletswydd i gymryd gofal rhesymol i ddiogelwch person a'r ffordd mae gweithgareddau'r sefydliad wedi cael eu rheoli neu drefnu gan uwch reolwyr yn torri'r ddyletswydd yma ac yn achosi marwolaeth y person.

7. Mae torri'r ddyletswydd gofal yn "ddifrifol" os fydd yr ymddygiad honedig yn syrthio'n is na be ellir ei ddisgwyl yn rhesymol gan y sefydliad yn yr amgylchiadau.

8. Mae'r ddyletswydd yma'n cynnwys archwiliad gan reithgor o rwymedigaethau o dan Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974, Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999 ac unrhyw ganllaw perthnasol, megis "Rheoli Iechyd a Diogelwch yn Llwyddiannus" (HSG65).

9. Mae "Uwch Reolwyr" wedi ei ddiffinio'n fwy eang nag a fyddai o dan yr athrawiaeth cyfraith gwlad, ond mae ganddo'r un effaith o gyfyngu'r rhai fyddai eu camymddygiad yn gallu achosi i'r sefydliad fod yn atebol am ddynladdiad.

10. Mae rheidrwydd ar y sefydliad i gynnig dyletswydd gofal i'r dioddefwr fel y diffinnir yn adran 2 o'r Ddeddf ac a restrir o dan

gyfraith esgeulustod e.e. fel cyflogwr, meddiannwr eiddo, cyflenwr o nwyddau a gwasanaethau, ac ati.

11. Nid yw unrhyw ddyletswydd gofal sy'n rheidrwydd ar awdurdod cyhoeddus mewn perthynas â phenderfyniad am faterion polisi cyhoeddus (gan gynnwys yn arbennig y dyraniad o adnoddau cyhoeddus neu bwyso diddordebau cyhoeddus yn arbennig) yn "ddyletswydd gofal perthnasol".

Cyd-destun

12. Mae'r Ddeddf yn canolbwyntio ar strwythurau a systemau corfforedig ac ar arferion a pholisïau hefyd. Mae hyn yn rhoi'r rheolaeth o weithgaredd i gyd-destun rhwymedigaethau'r sefydliad o dan ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch ac, i'r graddau oedd y sefydliad torri'r rhain a'r risg i fywyd oedd hyn wedi golygu.

13. Mae Deddf Dynladdiad a Lladdiad Corfforedig 2007 wedi cynnal s37 Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith ac ati 1974 a heb ei ddiwygio. Mae'r ddarpariaeth yn cynnig y potensial sylweddol o ddefnyddio mwy o'r disgresiwn erlyniad wrth ymarfer y pŵer yma. Mae Adran 37 yn nodi lle mae trosedd o dan unrhyw ddarpariaethau statudol perthnasol wedi cael ei gyflawni gan gorff corfforedig "gyda chaniatâd neu oddefiad, neu'n briodoladwy i unrhyw esgeulustod ar ran, unrhyw gyfarwyddwr, uwch reolwr, ysgrifennydd neu swyddog tebyg o'r corff corfforedig neu berson oedd yn honni gweithredu yn y fath gapasiti, byddai ef yn ogystal â'r corff corfforedig yn euog o'r drosedd ac yn atebol am achos yn eu herbyn a'u cosbi'n unol â hynny".

Argymhellion

14. Fod Aelodau'n nodi'r wybodaeth mewn cysylltiad â'r Ddeddf Dynladdiad a Lladdiad corfforedig 2007.